

TOIMINTASUUNNITELMA 2013

Vuosikokous 24.4.2013

Pyöräilykuntien verkosto ry on kasvava kuntien, valtionhallinnon, yritysten, järjestöjen ja muiden tahojen välinen yhteistyöverkosto. Verkoston päätavoite on pyöräilyn ja kävelyn merkittävä lisääminen kestävinä liikennemuotoina ja arkiliikuntana, jotka tuottavat hyvinvointia yksilölle, yhteiskunnalle ja ympäristölle. Verkostoon kuuluu 63 jäsentahoa, joista 44 on kuntia ja kaupunkeja. Pyöräilykuntien verkoston jäsenkunnissa on noin 3 200 000 asukasta.

Missio

Pyöräilykuntien verkoston päämäärä on pyöräilyn merkittävä lisääminen viisaana liikennemuotona ja arkiliikuntana, joka tuottaa hyvinvointia yksilölle, yhteiskunnalle ja ympäristölle.

Ydinviestit

Pyöräilykuntien verkosto haluaa:

- Kaksinkertaistaa pyöräilyn määrän Suomessa
- Laadukkaat ja turvalliset pyöräilyolosuhteet kaikille
- Vahvistaa pyöräilyn edistäjien ja pyöräilijöiden yhteisöä

Visio 2020

- Pyöräilyllä on tasavertainen rooli muiden liikennemuotojen rinnalla valtion ja kuntien liikennepolitiikassa ja liikennejärjestelmätöissä. Liikennesuunnitteluvainat on priorisoitu jäsenkunnissa järjestyksessä kävely, pyöräily, joukkoliikenne, henkilöautoilu.
- Pyöräilyn kulkutapaosuus Pyöräilykuntien verkoston jäsenkunnissa on 18 prosenttia ja koko Suomessa 15 prosenttia (nyt 8 % HLT 2011 mukaan). Polkupyörä on kilpailukykyinen liikennemuoto taajamissa henkilöautoon verrattuna.
- Pyöräilykuntien verkosto on liikennepolitiikan keskeinen vaikuttaja ja arvostettu asiantuntija. Pyöräilyn suunnittelu- ja kehittämistyössä on edistytty merkittävästi.

Pyöräilykuntien verkoston toimisto sijaitsee Kuntatalossa osoitteessa Toinen linja 14, 00530 Helsinki. Yhdistyksen Y-tunnus on 1938988-8

Yhdistyksen jäsenet

Yhdistyksen jäseneksi voidaan hyväksyä oikeuskelpoinen yhteisö, joka hyväksyy yhdistyksen tarkoituksen. Jäsenet ovat velvollisia maksamaan yhdistykselle jäsenmaksun vuosittain. Jäsenmaksun suuruudesta päättää vuosikokous. Jäsenmaksu voi olla erisuuruinen perustuen kunnan asukasluukuun tai muun oikeuskelpoisen yhteisön työntekijämäärään. Jäsenet hyväksyy hakemuksesta yhdistyksen hallitus. Jäsenluettelo 2012 on liitteenä (liite 1).

Rahoitus

Pyöräilykuntien verkosto ry:n toiminnan rahoitus vuonna 2013 koostuu verkostossa mukana olevien kuntien ja muiden tahojen jäsen- ja palvelumaksuista, Liikenneviraston hankerahoituksista sekä opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustuksista. Tarkempi toiminnan rahoituksen jako esitetään talousarviossa 2013.

Yhdistyksen jäsenmaksut

Jäsenmaksu vuonna 2013 määräytyy koon mukaan porrastuen seuraavalla tavalla:

Kunnat ja kaupungit

▪ Kunnassa alle 7 000 asukasta	220 €
▪ Kunnassa asukkaita 7001 – 10 000	350 €
▪ Kunnassa asukkaita 10 000 - 20 000	550 €
▪ Kunnassa asukkaita 20 001 - 50 000	950 €
▪ Kunnassa asukkaita 50 001 - 100 000	1 350 €
▪ Kunnassa yli 100 000 asukasta	1 900 €

Muut yhteisöt

▪ Pieni yleishyödyllinen yhteisö (ei palkattua henkilökuntaa)	110 €
▪ Pieni yritys/yhteisö (alle 15 työntekijää)	220 €
▪ Keski-suuri yritys/yhteisö (15–50 työntekijää)	550 €
▪ Suuri yritys/yhteisö (yli 50 työntekijää)	950 €
▪ Erittäin suuri yritys/yhteisö (yli 500 työntekijää)	neuvotellaan erikseen

Hallinto

Hallitus

Hallituksen muodostavat vuosikokoukseen 2013 asti:

Varsinaiset jäsenet:	Markku Lahtinen (pj) / Kangasalan kunta Antero Naskila (vpj) / Suomi Pyöräilee -hanke Timo Mämmi / Kokkolan kaupunki Erika Helin / Pirkanmaan ELY-keskus Harry Jaakkola / Turun Kaupunki Marek Salermo / Helsingin kaupunki Timo Väistö / Vantaan kaupunki
Varajäsenet:	Petri Sipilä / Helsingin Polkupyöräilijät ry Riikka Kallio / WSP Finland Oy
Sihteeri	Matti Hirvonen

Toiminnanjohtaja

Toiminnanjohtaja toimii myös Suomi Pyöräilee -kampanjan projektisihteerinä.

Taloudenhoito

Yhdistyksen taloudenhoito ja kirjanpidon palvelut ostetaan Kuntaliitolta. Tilintarkastuspalvelu ostetaan erilliseltä tilintarkastustoimistolta.

Työntekijät

Toiminnanjohtaja Matti Hirvonen (5 päivää / vko)
Projektipäällikkö Petteri Nisula (4 päivää / vko)
Graafinen suunnittelija Risto-Jussi Isopahkala (20 tuntia / vko)
Hankesuunnittelija Minna Raatikka (1 päivä / vko)
Projektikoordinaattori Sanna Ojajärvi 1.4.2013 alkaen (2 päivää / vko)

Toiminnanjohtaja on myös POLJIN -lehden päätoimittaja. Opiskelijoita, työharjoittelijoita ja siviilipalvelushenkilöitä voidaan työllistää tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan.

Toiminta vuonna 2013

Painopistealueet

Pyöräilyn ja kävelyn edistämishjelmat ja -prosessit

- Kävelyn ja pyöräilyn valtakunnallinen toimenpidesuunnitelma 2020
 - jatkotoimet 2013 määritelty
 - seurantaryhmän varapuheenjohtajuus
- Kävelyn ja pyöräilyn suunnitteluohjeen uudistaminen
 - riittävän laatutason varmistaminen
 - projektiryhmän jäsenyys
- Kuntien omat päätökset ja ohjelmat pyöräilyn edistämiseksi
 - esim. Seinäjoki ja Lahti
- PYKÄLÄ II (Pyöräily ja kävely osaksi liikennejärjestelmää) –hanke
 - mukana 9 verkoston jäsenkuntaa
- Pyöräilyn lainsäädännön muutostarpeiden selvitys
 - projektiryhmän jäsenyys
 - selvitystyössä auttaminen

➔ verkoston tehtävänä on myötävaikuttaa ja auttaa tarvittavien päätösten tekemisessä sekä vaikuttavimpien kärkitoimenpiteiden valitsemisessa ja toteuttamisessa.

Pyöräilyn edistämisen verkoston vahvistaminen

- Kuntien ja muiden jäsenyhteisöjen parhaiden käytäntöjen ja toimintamallien välittäminen
- Jäsenhankinta
- Ruotsinkielisen aineiston tuottaminen esim. uudistuville Poljin.fi -sivuille
- Rahoituskanavien hyödyntäminen ja kehittämishankkeisiin kannustaminen
 - esim. Liikkumisen ohjauksen hankehaku ja valtionapu 2013

Pyöräilevät ja kävelevät koulubussit –hanke

Hanke aloitettiin vuonna 2011 pilottivaiheella, jossa oli mukana 10 koulua. Pilottivaihe toteutettiin osana opetus- ja kulttuuriministeriön Liikkuva koulu -hanketta. Vuonna 2012 hanke otettiin mukaan myös LVM:n Liikkumisen ohjauksen ohjelmaan. Kouluja oli vuonna 2012 mukana 11. Toimintamallia laajennettiin myös harrastusmatkoille. Onnistunut pilotti treenibusseista toteutettiin Tampereen Ilveksen jalkapallojunioreiden kanssa. Toimintamallia on lisäksi viety suunnittelu- ja rakennusvaiheessa olevalle Vuoreksen alueelle, jossa siitä tehdään yksi alueen liikenneratkaisuista.

Hanketta laajennetaan vuonna 2013 edelleen uusiin kouluihin yksittäisten koulujen kautta ja laajempaan alueellisena toteutuksena Lounais-Suomessa yhdessä Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry:n (LiikU) kanssa. Toimintamalli ulotetaan urheiluseurojen ohella myös muuhun harrastustoimintaan. Vuoden aikana tehdään yhteistyötä Vuoreksen alueen suunnittelijoiden ja syksyllä 2013 toimintansa aloittavan koulun kanssa. Kartta- ja viestinvälityssovellus valmistuu keväällä ja materiaalipaketti kouluille, harrastusjärjestöille ja yhdyskuntasuunnittelijoille valmistuu syksyllä.

Yhteistyökumppaneita hankkeessa ovat olleet Nuori Suomi ry, Liikenneturva, Suomen Pyöräilyunioni ry, Suomen Latu ry, Vuores-projekti sekä vanhempainyhdistykset ja paikalliset pyöräilyseurat. Vuonna 2013 uusia yhteistyötahoja ovat Koululiikuntaliitto, Suomen Ympäristökasvatuksen Seura, Nuorten akatemia, Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu, Lectus Ky ja Ekokumppanit Oy.

Poljin.fi -verkkosivujen uudistaminen päätökseen

Pyöräilykuntien verkoston poljin.fi -verkkosivujen uudistus saatetaan valmiiksi huhtikuun loppuun mennessä. Sivusto uudistuu perinpohjaisesti rakenteen, sisällön, ulkoasun ja sisällön suhteen. Vuonna 2012 aiheesta toteutettu jäsenkysely antoi hyvän pohjan uudistuksen sisältöön ja painotuksiin. Tavoitteena on tehdä

markkinointihenkinen pyöräilyn edistämissivusto, jossa pyöräily näyttäytyy houkuttelevana liikenne- ja liikkumismuotona ja josta löytää helposti Pyöräilykuntien verkoston ja Suomi pyöräilee –hankkeen palvelut ja tuotteet. Jäsenpalveluita parantamiseksi sivustolle luodaan myös kirjautumista edellyttävät jäsensivut, joissa on muun muassa vuorovaikutteista sisältöä kuten Poljin-blogi ja keskustelufoorumi.

Pyöräilyn ja kävelyn kansallinen tietopankki

Kävelyn ja pyöräilyn valtakunnallisen toimenpidesuunnitelman 2020 seurantaryhmä on päättänyt käynnistää toimenpidesuunnitelman mukaisia jatkotoimia vuosille 2012-2013, joiden avulla tuetaan kävelyn ja pyöräilyn edistämistyötä valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti. Olennaista on tiedon ja innovaatioiden levittäminen sekä kuntiin että kuntien välillä.

Jatkotoimen nro 8 ”Tiedonjakaminen ja nettisivut” mukaisesti toteutetaan Kansallinen kävelyn ja pyöräilyn tietopankki -verkkosivusto eri toimijoiden yhteistyönä. Esimerkkinä käytetään parhaita ulkomaisia sivustoja

Tietopankille luodaan oma nimikilpailun perusteella valittu verkkotunnus. Tietopankki tulee sisältämään tilastoja ja tutkimuksia, toiminta- ja ratkaisumalleja, suunnitteluohjeita ja suosituksia, suunnitteluratkaisu- ja kuvapankin sekä muuta alan ammattilaisten toisilleen tuottamaa sisältöä.

Sivuston kieli on suomi. Mahdollisuuksien mukaan sisältöjä käännetään myös ruotsiksi. Perustiedot sivuston tarkoituksesta ja sisällöstä tulevat myös englanniksi.

Tietopankin sisältö ja käytettävyys toteutetaan ensisijaisesti jäsentahoilta ja sidosryhmiltä saadun palautteen perusteella. Sisältöä koskeva kysely tehtiin elo-syyskuussa 2012 Henkilöliikenteen neuvottelukunnan Kävelyn ja pyöräilyn jaoksen jäsenille, Liikenneviraston kävelyn ja pyöräilyn sidosryhmille, ELY-keskusten kävelyn ja pyöräilyn yhteyshenkilöille sekä Pyöräilykuntien verkoston jäsentahojen yhteyshenkilöille.

Sisällön ja käytettävyyden suunnittelussa hyödynnetään myös ulkomaisia esimerkkejä vastaavista internet-sivuista. Useimmat ulkomaiset sivut liittyvät sisällöltään pyöräilyyn, mutta toimintatavan osalta soveltuvat yhtä hyvin kävelyn. Hyviä vastaavia sivustoja on muun muassa Saksassa, Itävallassa, Hollannissa, Tanskassa ja Norjassa:

<http://www.nationaler-radverkehrsplan.de/en/>
<http://www.nationaler-radverkehrsplan.de/en/transferstelle/>
<http://cyclingresourcecentre.org.au/section/category/about>
<http://www.dutchcycling.nl/>
<http://www.fietsberaad.nl/index.cfm?lang=en>
<http://www.cycling-embassy.dk/>
<http://www.klimaaktiv.at/article/archive/11995/>
<http://www.sykkelby.no/>

Työn toteutuksesta ja koordinoinnista vastaa Pyöräilykuntien verkosto ja rahoituksesta Liikennevirasto. Hankkeen seurantaryhmänä toimii Kävelyn ja pyöräilyn valtakunnallisen toimenpidesuunnitelman seurantaryhmä. Sivujen ylläpidon jatkuvuus turvataan sisällyttämällä se Pyöräilykuntien verkoston perustoimintaan, jota Liikennevirasto tältä osin tukee.

POLJIN -lehti

Pyöräilykuntien verkosto julkaisee pyöräilypolitiikan ajankohtaisjournalismia edustavaa POLJIN -lehteä. Lehestä ilmestyy vuonna 2013 kahdeksan numeroa.

Lehden tehtävänä on välittää pyöräilyn edistämiseen liittyvää tietoa, uutisoida viimeaikaista tapahtumia ja esitellä hyviä ratkaisuja sekä tutkimustuloksia niin koti- kuin ulkomailtakin. Lehden päätoimittajana toimii verkoston toiminnanjohtaja. Vuoden 2012 alussa lehden normaali painosmäärä on 950 kappaletta. Painosmäärää pyritään kasvattamaan jäsenmäärää lisäämällä ja muiden kumppanuuksien kautta.

Vuoden 2013 aikana lehteä kehitetään mm. seuraavilla tavoilla:

- Lehden jokaisesta numerosta pyritään tekemään vähintään 16 -sivuinen
- Julkaistaan teemanumeroita
- Mahdollisimman paljon itse toimitettuja juttuja.
- Haetaan aktiivisesti ulkopuolisia kirjoittajia; jutut, kolumnit, pakinat.

Aineistopaketti

Poljin -lehden liitteenä toimitetaan kullekin verkostossa mukana olevan tahon nimeämälle yhteyshenkilölle ajankohtainen pyöräilyyn liittyvä aineistopaketti. Aineistopakettiin kerätään erilaisia ajankohtaista materiaalia, kuten raportteja, julkaisuja ja pyöräilykartoja. Vuoden aikana aktivoidaan yhdistyksen jäseniä toimittamaan jaettavaksi tuottamia aineistoja.

Winter Cycling Conference in Oulu 13.-14.2.2013

Pyöräilykuntien verkoston osallistuu jäsentahojensa Oulun kaupungin ja Navico Oy:n järjestämän, maailman ensimmäisen kansainvälisen talvipyöräilykonferenssin markkinointiin muun muassa Poljin-lehden ja sähköpostilistojensa avulla. Verkoston edustajat osallistuvat aktiivisella otteella (esim. puheenjohtajan roolissa) itse tapahtumaan. Konferenssin antia analysoidaan ja tarjoillaan jäsenistölle Poljin-lehden ja muiden viestintäkanavien välityksellä. Konferenssi on osa "Oulu – maailman paras talvipyöräilykaupunki" –toimintasuunnitelman 2011-2014 toimenpiteitä.

Pyöräillen Suomessa -verkkosivujen kehittäminen

www.pyoraillensuomessa.fi

Osana pyörämatkailun edistämistä Pyöräilykuntien verkosto ylläpitää Pyöräillen Suomessa -sivustoa. Sivustolla kerrotaan pääasiassa kotimaan tarjoamista pyörämatkailun mahdollisuuksista sekä annetaan vinkkejä retkien suunnitteluun ja toteutukseen. Sivusto uudistettiin vuonna 2012 ja kehitystyötä jatketaan muun muassa kieliversioita tuottamalla.

Sähköpostilista

Pyöräilykuntien verkosto ylläpitää pyoraily-lista@listserv.kuntaliitto.fi -sähköpostilistaa. Listalle voivat liittyä kaikki pyöräilystä kiinnostuneet. Liittyminen tapahtuu ilmoittamalla siitä verkoston toiminnanjohtajalle. Sähköpostilistan hyödyntämistä ajankohtaisena tiedotuskanavana lisätään aktiivisella jäsentahoja sen itsenäiseen käyttöön. Uutiskirje?

Tapahtumien järjestäminen ja tapahtumiin osallistuminen

Verkosto on mukana ainakin seuraavissa tapahtumissa:

Fillarimessut 2013 (GoExpo) järjestetään Helsingin messukeskuksessa 8.-10.3.2013. Fillarimessuilla julkistetaan mm. Suomi pyöräilee –hankkeen organisoima Vuoden Polkupyörä –kilpailun voittaja sekä pidetään esillä kaikkia Vuoden Polkupyörä –kilpailuun osallistuneita pyöriä. Pyöräilykuntien verkostolla on oma messuosasto, jossa markkinoidaan muun muassa Kilometrikisaa, Pyöräilyviikon tapahtumia ja pyörämatkailua.

Vuosikokous ja pyöräilyseminaari huhtikuussa

Yhdistyksen vuosikokouksen yhteydessä järjestetään pyöräilyaiheinen vuosiseminaari yhteistyössä jonkun jäsenkunnan kanssa. Seminaariin on osallistunut viime vuosina 60-80 henkilöä. Seminaarin päätteeksi järjestetään pyöräretki, jonka aikana tutustutaan kyseisen kunnan parhaisiin pyöräliikenne- ja pyörämatkailukohteisiin.

Liikkujan viikkoa ja Autotonta päivää vietetään syyskuussa. Yhdistys osallistuu kampanjan ideointiin ja sisällön tuottamiseen.

Velo-City 2013 kansallinen jälkiseminaari järjestetään Liikkujan viikolla syyskuussa. Jälkiseminaarissa esitellään Wienin Velo-City -konferenssin parasta ja Suomen kannalta tärkeintä antia. Seminaari järjestetään yhteistyössä Motivan ja ECOMM -jälkiseminaarin kanssa.

Kunta Markkinat järjestetään Kuntatalolla syyskuussa. Edellisvuosina saatujen hyvien kokemusten perusteella yhdistys on mukana omalla osastollaan tekemässä jäsenhankintaa ja toteuttaa mm. ”Pyöräilyn asema kunnissa” –kyselyn.

Yhteistyö ja vuorovaikutus

Pyöräilykuntien verkosto ylläpitää yhteistyösuhteita verkostossa mukana olevien tahojen kanssa ja niiden välillä. Myös muihin verkoston sidosryhmiin ylläpidetään aktiivisesti yhteyksiä. Verkoston toiminnanjohtaja tulee toimintavuoden kuluessa olemaan mukana useissa työryhmissä.

Työryhmissä vaikuttaminen

Pyöräilykuntien verkoston toiminnanjohtaja toimi asiantuntijana vuonna 2013 seuraavissa työryhmissä:

- Kävelyn ja pyöräilyn valtakunnallinen toimenpidesuunnitelma 2020, Liikennevirasto
 - seurantaryhmän varapuheenjohtaja
- Henkilöliikenteen neuvottelukunta (varaedustajana puheenjohtaja), LVM
 - Kävelyn ja pyöräilyn jaos
- PYKÄLÄ-hankkeen työryhmä, Liikenteen Tutkimuskeskus Verne
- TELI –olosuhdetyöryhmä, opetus- ja kulttuuriministeriö
- VILI –ohjausryhmä (Viisas Liikkuminen - Liikkumisen ohjauksen verkosto), Motiva / Liikennevirasto
- Pyöräilyn ja kävelyn neuvottelukunta, Liikenneturva
- Pyörämatkailun koordinoitutyöryhmä, MEK
- Outdoor Finland –hankkeen työryhmä, MEK
- Pyöräilyn lainsäädäntömuutostarpeet selvitys -projektiryhmä

Konsultaatio ja koulutus

Pyöräilykuntien verkosto vastaa eri tahojen esittämiin pyöräilyyn ja jalankulkuun liittyviin kysymyksiin. Verkoston toimistoon kerätty aiheeseen liittyvä kirjasto on eri tahojen käytettävissä. Verkoston internet-sivuille on kerätty pyöräilyyn liittyvää tietoa, josta se on kaikkien aiheesta kiinnostuneiden saatavilla. Verkoston edustajat konsultoivat jäsenkuntiaan tekemällä kuntakäyntejä tarpeen mukaan. Pyöräilyn ja jalankulun tarpeet paremmin tiedostavaan katu ja -liikennesuunnittelijoiden koulutukseen vaikutetaan tekemällä yhteistyötä alan oppilaitosten kanssa ja järjestämällä tarvittaessa itse koulutustilaisuuksia. Muun muassa YTK:n pitkän kurssin sekä Aalto pron liikennejärjestelmätön sisältöihin yritetään saada pyöräilyn edistämisen sisältöjä vahvemmin mukaan.

Kansainväliset yhteydet

Kansainvälisiä yhteyksiä ylläpidetään aktiivisella tiedonvaihdolla mm. ECF:n kanssa, seuraamalla eri uutiskirjeitä, sähköpostilistoja sekä osallistumalla joihinkin kansainvälisiin seminaareihin.

Verkosto postittaa Poljin-lehden pohjoismaiden ja Viron pyöräilyjärjestöille. Vastaavasti pyöräilykuntien verkosto saa pyöräilyjärjestöjen aikakauslehdet Ruotsista, Tanskasta, Norjasta ja Saksasta. Myös Englannista saadaan Sustrans -järjestön kautta ajankohtaista materiaalia. Pyöräilykuntien verkosto kehittää ja ylläpitää jatkuvia yhteistyösuhteita European Cyclists Federation -järjestöön sekä Cities for Cyclists –verkostoon.

Velo City –konferenssi 11.-14.6 Wienissä

Pyöräilykuntien verkosto kokoaa Wieniin ”Team Finlandin” jäsentahojensa ja muiden sidosryhmien osallistujista ja koordinoi osallistumista konferenssin monipuoliseen tarjontaan. Samalla hankitaan sisältöä ja esiintyjä laadukasta Velo-City kansallista jälkiseminaaria varten.

PYKÄLÄ II - Pyöräily ja kävely osaksi kaupunkien liikennejärjestelmää

Tampereen teknillisen yliopiston Liikenteen tutkimuskeskus Verne toteutti vuosina 2009–2011 PYKÄLÄ-projektin yhteistyössä kolmen ministeriön, kahdeksan kaupungin sekä Liikenneviraston ja Pyöräilykuntien verkoston kanssa. 1.12.2011 käynnistynyt ja 31.12.2013 päättyvä PYKÄLÄ II -projekti on jatkohanke PYKÄLÄ-projektille.

PYKÄLÄ II -projektin tavoitteet ovat:

- kartoittaa pyöräilyn potentiaalia suomalaisissa kaupungeissa
- esittää konkreettisia toimenpiteitä potentiaalın hyödyntämiseksi entistä paremmin
- antaa välineitä keskustan kävelyalueiden toteuttamiseksi ja elävöittämiseksi
- tuottaa tietoa liikenteen ja maankäytön suunnitteluun sekä luoda yhä parempia edellytyksiä pyöräilylle ja kävelyille kaupungeissa
- kehittää elinympäristön laatua ja kävelyolosuhteita niin keskustassa kuin sen ulkopuolellakin
- auttaa pyöräilyn ja kävelyn kulkutapaosuuksien kasvattamisessa eli arki- ja terveysliikunnan lisäämisessä kohdekaupungeissa
- vahvistaa kaupunkiverkostoa pyöräilyn ja kävelyn edistämässä
- tarjota tietoa pyöräily- ja kävelymyönteisen päätöksenteon varmistamiseksi ja kehityksen seuraamiseksi

Hankkeessa on mukana yhdeksän suomalaista kaupunkia (Helsinki, Hyvinkää, Jyväskylä, Kokkola, Lahti, Lappeenranta, Oulu, Pori, Tampere), jotka ovat kaikki Pyöräilykuntien verkoston jäsenkuntia. Pyöräilykuntien verkosto on mukana asiantuntijatahona ja viestintäkanavana, jonka kautta hankkeen tulokset saadaan hyödynnettyä valtakunnallisesti mahdollisimman monessa kunnassa.

SUOMI PYÖRÄILEE

Suomi Pyöräilee -hanke on vuonna 1980 opetusministeriön aloitteesta perustettu pyöräilyn yhteistyöelin, jossa on mukana lukuisia liikunta- ja kansalaisjärjestöjä ja julkisen hallinnon tahoja. Tavoitteena on pyöräilyn monipuolinen edistäminen, pyöräilymahdollisuuksien parantaminen ja pyöräilyharrastuksen lisääminen kunto- terveys-, ja hyötyliikuntamuotona.

Aiemmin Suomen Työväen Urheiluliitossa toiminut Suomi Pyöräilee -hanke siirrettiin vuoden 2005 alussa TUL:n toivomuksesta Pyöräilykuntien verkoston hallinnoimaksi itsenäiseksi kampanjaksi. Siirtämisen tavoitteena oli pyöräilyn edistämisen keskittäminen Suomessa. Hankkeen toiminta on viestintäpainotteista ja koordinoivaa. Toimintaa ohjaa eri tahoja edustava työvaliokunta. Suomi Pyöräilee -toiminnan hoitaminen edellyttää tarkoitukseen osoitettua vuosittaista opetus- ja kulttuuriministeriön erillismäärärahaa.

Työvaliokunta 2013:

Antero Naskila / Pyöräilykuntien verkosto ry / pj
Jari Elamo / Helkama Velox / varapj.
Tapio Hörkkö / Tunturi Hellberg Oy
Eki Karlsson / Suomen Latu
Katariina Myllärniemi / LVM
Tomi Mäkinen / Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
Janne Nurminen / Helsingin Polkupyöräilijät
Kaija Pulli / Invalidiliitto
Ilari Räisänen / Urheilu- ja vapaa-aikatukuliikkeet
Marek Salermo / Helsingin kaupunki
Pekka Sirkiä / Suomen Pyöräilyunioni
Varpu Tavaststjerna / Liikenneturva
Ilkka Vuori / Suomen TULE ry
Matti Hirvonen / Pyöräilykuntien verkosto / siht.

Projektisihteeri

Projektisihteerinä toimii oman toimensa ohella Pyöräilykuntien verkoston toiminnanjohtaja Matti Hirvonen.

TOIMINTA VUONNA 2013

PYÖRÄILYKUNTIEN VERKOSTO ry
Toinen linja 14, 00530 Helsinki
p. 09 – 771 2282 tai 040 – 419 4555
matti.hirvonen@poljin.fi
www.poljin.fi

Edunvalvonta ja liikennepoliittikka

Suomi Pyöräilee -hanke tekee aktiivista edunvalvontaa pyöräilyn puolesta pitämällä yhteyttä poliitikkoihin, asiasta vastaaviin viranhaltijoihin valtionhallinnon eri tasoilla ja kunnissa sekä osallistumalla julkiseen keskusteluun. Tarpeen ja tilanteen mukaan tehdään kannanottoja ja vetoamuksia, annetaan lausuntoja pyöräilypoliittisista aiheista sekä osallistutaan erilaisiin työryhmiin.

Talvikilometrikisa 1.2. – 31.3.2013

Talvikilometrikisan tavoite on saada mahdollisimman moni kokeilemaan talvipyöräilyä ja sitä kautta nauttimaan pyöräilystä vaikka läpi vuoden. Talvipyöräily on loistavaa kuntoilua ja ennen kaikkea virkistävää ja hauskaa, kun asenne ja varusteet ovat kunnossa. Vinkkejä talvipyöräilyyn valmistautumiseen ja varustautumiseen sekä työntäjän keinoihin edistää pyöräilyä annetaan kisan etusivun kautta.

Talvipyöräilyn mielekkyyteen vaikuttaa todella paljon olosuhteet ja ylläpito. Tätä "cycling snowhowta" löytyy jo monesta Pyöräilykuntien verkoston jäsenkunnasta. Esimerkiksi Oulussa on juuri käynnistynyt "Oulu - maailman paras talvipyöräilykaupunki" -hanke 2011-2014 kunnianhimoisin tavoittein ja kysyntää talvipyöräilyosaamiselle on jo kansainvälisiä markkinoita myöten. Vantaalla siirryttiin kolme vuotta sitten pyöräily-ystävälliseen sepeliin ja kumien puhkeamiset talvella ja keväällä ovat pitkälti taakse jäänyttä elämää. Monessa kunnassa on viime aikoina parannettu ylläpidon kriteereitä mm. tehostamalla aurausta ja priorisoimalla pääpyöräreittejä. Talvikilometrikisan viestintää kohdistetaan tältä osin olosuhteista vastaaville kuntien viranhaltijoille.

Suomi Pyöräilee -tietoisku 8.3.2013

GoExpo ja Fillari 2013 -messujen yhteydessä järjestetään yhteistyössä Suomen Messujen kanssa Helsingin Messukeskuksen auditoriossa pyöräilyn seminaari ajankohtaisista aiheista. Tietoiskun tavoitteena on nostaa esille hyviä pyöräilyn edistämisen toimintamalleja sekä saada julkisuutta ajankohtaisille asioille, jotka aktivoivat ihmisiä pyöräilemään. Tietoiskuun osallistuu vuosittain 70–100 kuulijaa, joista merkittävä osa on tiedotusvälineiden edustajia. Tietoiskun aiheina mm.

- o Vuoden pyöräilykunta 2013
- o Vuoden Polkupyörä 2013, koululaispyörä: ehdokkaiden julkistaminen
- o Liikenneturvallisuusesitteiden julistus (HePo)
 - *Autoilija – huomioi pyöräilijä liikenteessä!*
 - *Jalankulkija – huomioi pyöräilijä liikenteessä!*
- o Hollantilaista pyöräilydiplomatiaa – case Helsinki
 - *Dutch Cycling Embassy*
- o Työmatkapyöräilyn potentiaali kaupungeissa
 - *Esimerkkeinä Tampere, Jyväskylä, Pori ja Lahti*
- o *Pyöräilyn hyödyt ja kustannukset Helsingissä*
 - *Yhteiskuntataloudelliset laskelmat*
- o *Polkupyörällä Islannissa – Tuulen tiellä laavakenttien poikki*
- o *Maailman tilatehokkain pyöräparkki ja –vuokrauspalvelu*
- o *Ribcap – suojaava nanotekninen pyöräilijän päähine*
- o *Pyörät baariin – uusi pyöräparkki*

GoExpo ja Fillari 2013 –messut 8.-10.3.

Suomi Pyöräilee -hankkeella / Pyöräilykuntien verkostolla on messuilla oma osasto, jossa esitellään hankkeen ja verkoston toimintaa. Fillarimessuilla julkistetaan mm. Suomi Pyöräilee -hankkeen järjestämä Vuoden Polkupyörä –kilpailun voittaja sekä pidetään esillä kaikkia Vuoden Polkupyörä –kilpailuun osallistuneita pyöriä. Messuosastolla markkinoidaan muun muassa Kilometrikisaa, Pyöräilyviikon tapahtumia, Pyöräretki 2013 tapahtumaa sekä pyörämatkailua.

Vuoden Pyöräilykunta 2013

Suomi Pyöräilee on vuodesta 1991 alkaen myöntänyt Vuoden Pyöräilykunta -tunnustuksen esimerkillisestä työstä pyöräilyn edistämiseksi ja sen turvallisuuden parantamiseksi.

Saajat aikajärjestyksessä: Oulu, Vaasa, Kerava, Pori, Helsinki ja Iisalmi (molemmat 1995), Valkeakoski, Lahti, Jyväskylä, Joensuu, Espoo, Raisio, Vantaa, Kouvola (2005), Kangasala (2006), Turku (2007), Porvoo (2008), Hämeenlinna (2009), Rauma (2010), Kokkola (2011) ja Hyvinkää (2012). Pyöräilykuntatunnustuksen sijaan myönnettiin vuonna 2003 erikoistunnustus Tiehallinnolle ja 2004 Salon seudun kevyen liikenteen edistämishankkeelle.

Vuoden Pyöräilykunta julkaistaan ja kunniakirja annetaan kunnan edustajille Suomi Pyöräilee -tietoisuuden alussa 10.3.2013 Fillarimessujen avauksen yhteydessä. Valinnasta tehdään mediatiedote ja paikalle kutsutaan eri tiedotusvälineiden edustajia. Tunnustukseen liittyy aina kehittämistavoite ja sitoutuminen pyöräilyolosuhteiden parantamiseen kyseisessä kunnassa. Vuoden Pyöräilykunnan kanssa tehdään yhteistyötä koko vuoden ajan konsultoimalla ja toisaalta esittelemällä hyviä toimintamalleja muille kunnille.

Vuoden polkupyörä 2013 – teemana koululaispyörät 24 tuumaa

Vuoden polkupyörä 2012 julkaistaan Fillari 2013 –messujen tiedotustilaisuudessa 8. maaliskuuta klo 10.30 ja kolme parhaiten sijoittunutta esitellään myös Suomi Pyöräilee -tietoisuudessa. Valintaprosessi alkaa jo edellisen vuoden puolella. Näin valmistajat ja maahantuojat saavat kisaan mukaan seuraavan vuoden uutuusmallit.

Vuoden polkupyörän valitsemisen tavoitteena on hankkia lisää julkisuutta pyöräilylle sekä ohjata pyörävalmistajia ja maahantuojia erityyppisten arkiliikuntaan soveltuvien polkupyörien tuotekehityksessä. Joka vuosi valitaan päävalintakriteeriksi jokin arkipyöräilyyn liittyvä teema. Vuoden 2012 teema on

Vuoden Polkupyörän arvioinnin ja valinnan tekee Suomi Pyöräilee -työvaliokunnan asettama raati, jossa on edustajat arkipyöräilyä edistävästä pyöräilyseurasta, Liikenneturvasta, Fillari-lehdestä, Tekniikan Maailma -lehdestä, Fillarimessuilta, Suomen pyöräilyunionista, Kuluttajavirastosta, Pyöräilykuntien verkostosta sekä Suomi pyöräilee -työvaliokunnasta.

Vuoden Pyöräilijä 2013

Vuonna 2007 Suomi Pyöräilee -työvaliokunta valitsi ensimmäisen kerran Vuoden pyöräilijän. Aiemmin nimeämisen on suorittanut Suomen Liikenneliitto ry. Tittelin saajaksi valitaan henkilö, joka omalla henkilökohtaisella esimerkillään (julkisuudessa) innostaa suomalaisia pyöräilemään. Vuonna 2007 Vuoden pyöräilijäksi valittiin Yleisradion toimittaja/juontaja Mikko ”Peltsi” Peltola, 2008 poliitikko ja kirjailija Osmo Soininvaara, 2009 näyttelijä Hannu-Pekka Björkman, 2010 kansanedustaja Oras Tynkkynen, 2011 muusikko Lauri Tähkä ja 2012 sarjakuvataiteilija Kaisa Leka. Vuoden pyöräilijä 2013 julkaistaan toukokuussa Pyöräilyviikolla ja julkisuutta asialle hankitaan tiedotustilaisuuden, mediakumppaneiden ja tiedotteen kautta.

Kilometrikisa 1.5. - 22.9.

Vuosina 2009, 2010, 2011 ja 2012 järjestetty työpaikkojen ja muiden yhteisöjen välinen leikkimielinen Kilometrikisa on ollut menestys ja siitä on kasvanut merkittävä arkipyöräilyn valtakunnallinen edistämiskampanja.

Vuonna 2012 Kilometrikisassa polki ennätyselliset 20 624 polkijaa ja 1 524 joukkuetta. Kisassa kerättiin noin 21,5 miljoonaa kilometriä ja samalla Ketjureaktio -joukkueet keräsivät SPR:n hyväntekeväisyyskampanjaan yli 47 000 €. Kilometrikisa alkaa 1.5. ja päättyy Liikkujan viikolla 22.9. (Autoton päivä). Yhteistyötä viestinnässä ja markkinoinnissa tehdään muun muassa SPR:n Ketjureaktio-kampanjan, Micromedian, HSL:n reittioppaan ja kuntien kanssa.

SPR:n yrityskumppani ja Kilometrikisan aktiivinen osallistujajäritys Accenture tuottaa Kilometrikisaan uuden mobiilisovelluksen pro bono -periaatteella.

Pyöräilyviikko 11.-19.5.2013

Valtakunnallista pyöräilyviikkoa vietetään 11.-18.5. pääteemalla "Lapsella on oikeus pyöräillä." Viikon edellä ja aikana keskitytään erityisesti tiedotuksellisesti aktivoimaan ja tukemaan paikallisia tapahtumia. Paikallisten tapahtumien tiedotuksen tueksi tuotetaan juliste, mediatiedote ja muuta tiedotusmateriaalia. Valtakunnallisen tason näkyvyyttä pyöräilylle hankitaan viime vuoden tapaan TV, radio, sanoma- ja aikakauslehtien haastattelujen ja juttujen kautta. Toiminnallisuutta lisätään tekemällä yhteistyötä liikuntajärjestöjen sekä kuntien ja työyhteisöjen kanssa. Pyöräilyviikon valtakunnallinen päätapahtuma järjestetään Tampereella osana Tampereen pyöräilyviikkoa.

Pyörällä töihin -päivä 13.5.

Pyörällä töihin -päivä järjestetään tiistaina 7. toukokuuta. Suomi Pyöräilee -hanke suunnittelee ja toteuttaa kampanjan yhteistyökumppaneidensa kanssa. Pyörällä töihin -päivään liittyen työnantajia tuetaan heidän toiminnassaan edistää työmatkapyöräilyä ja konsultoidaan työpaikkoja pyöräilyn edistämiseksi. Työnantajille markkinoidaan muun muassa vuonna 2010 päivitettyä Työmatkapyöräilyn työkalupakkia.

Pyörällä kouluun päivä 15.5.

Valtakunnallisena Pyörällä kouluun -päivänä kampanjoidaan koulumatkapyöräilyn puolesta ja koulumatkaliikunnan tärkeydestä. Paikallistasolla järjestetään Pyöräilevien koulubussien ja muiden ohjattujen koulumatkapyöräilyjen lisäksi erilaisia pyöräilytapahtumia kouluissa ja koululaisille. Yhteistyötahoina kuntien, pyöräilyseurojen ja muiden yhdistysten lisäksi Liikenneturva ja poliisi.

Yhteistyössä LIKES:n tutkijoiden kanssa tuotetaan valtakunnalliseen jakeluun koulumatkapyöräilyn ja -liikunnan hyödyistä kertova aineisto, jonka avulla opettajia ja vanhempia motivoidaan koulumatkaliikunnan edistämiseen. Aineistoa hyödynnetään Pyörällä kouluun -päivän tapahtumien yhteydessä esim. pitämällä (esim. kahvihuoneessa opettajille ja luokissa vanhemmille) omia tilaisuuksia, joissa kerrotaan koulumatkaliikunnan hyödyistä.

Kansallinen pyöräilypäivä 11.5.

Yhteistyössä Suomen Ladun kanssa lanseerataan Pyöräilyviikolla uusi teemapäivä nimeltään Kansallinen pyöräilypäivä. Pyöräilyseuroja, latuyhdistyksiä, kuntia ja muita tahoja aktivoidaan järjestämään teemaan liittyviä tapahtumia eri puolilla Suomea. Viestinnällistä yhteistyötä tehdään erityisesti Suomen Ladun kanssa. Liikenneturvallisuustyöryhmät ja SPU:n seurat.

"We bike JKL" -brändin valtakunnallinen hyödyntäminen

Vuonna 2012 lanseeratusta ja suuren suosion saavuttaneesta "I bike JKL" -brändistä tehdään valtakunnallisesti hyödynnettävä. Yhteistyössä Jyväskylän Pyöräilyseuran kanssa tuotetaan verkkosivuille palvelu, jonka kautta eri kunnat voivat muokata brändistä omansa. Brändi ja logo soveltuu hyvin pyöräilyviikon markkinointiin ja pyöräilymyönteisen kunnan imagon rakentamiseen. Sitä voi hyödyntää monipuolisesti viestinnässä ja erilaisissa promotuotteissa (esim. T-paidat, tarrat jne).

Pyöräretki 2013 - pyöräretkeilyn SM-kilpailut Keuruulla 13.-14.7.2013

Pyöräretki 2013 – pyöräretkeilyn SM-kisa on ulkoilmatapahtuma, joka kokoaa yhteen pyöräretkeilijöitä, retkipyöräilijöitä ja muita pyörällä liikkumisesta kiinnostuneita. Tapahtuman päämäärä on olla edistämässä suomalaista pyöräretkeily- ja pyöräilykulttuuria. Suomi Pyöräilee -hanke on mukana ideoimassa, markkinoimassa ja auttamassa tapahtuman kehittämisessä. Tapahtuman rungon muodostaa pyöräretkeilyn

SM-kisa, jossa osallistujilla on mahdollisuus mitellä pyöräretkeilyyn liittyvissä tiedoissa ja taidoissa sekä testata kuntoaan. Tapahtuman järjestää Kalke ry. Lisätietoja: <http://www.pyöräretki.fi/>

Liikkujan viikko 16.-22.9. ja ”Valoa pyöräilykansalle” –kampanja

Pyöräilyviikon ja Motivan koordinoiman Liikkujan viikon yhteistyötä lisätään tekemällä molempien tapahtumaketjujen viestinnässä ja markkinoinnissa tiiviimpää yhteistyötä. Molempia tapahtumaketjuja markkinoidaan vuosittaisina kestävä ja terveellisen liikkumisen teemaviikkoina ja hyödynnetään uutta Kulje viisaasti -ilmettä. Molempien viikkojen tapahtumat kootaan yhteiseen tapahtumakalenteriin.

Liikkujan viikolla toteutetaan edellisten vuosien myönteisten kokemusten siivittämänä yhteistyössä Liikenneturvan ja muiden kumppaneiden kanssa kampanja, jonka tavoitteena on pyöräilijöiden näkyvyyden parantaminen liikenteessä. Erityisesti keskitytään kampanjoimaan pyörän valojen lisäämisen puolesta. Eri paikkakunnilla järjestetään ”Valoa pyöräilykansalle” –kulkueita keskeisillä reiteillä eri liikenne- ja liikkumisympäristöissä.

SF Tour Vaasa-Helsinki 30.6.-6.7.2013

Suomi Pyöräilee -retkien tarkoitus on luoda Suomeen uusia matalan kynnyksen pyöräilytapahtumia ja -reittejä, jotka jäävät rikastuttamaan suomalaista pyöräilykulttuuria tulevina vuosina. Vuonna 2013 Suomi Pyöräilee -hanke on mukana järjestämässä ja markkinoimassa SF Tour 2013 -pyörämatkailutapahtumaa. Mukaan aktivoidaan muun muassa Kilometrikisan kautta erityisesti työyhteisöjen joukkueita. Matkasta suoriutumiseen riittää jo 15 km keskituntinopeus, joten se soveltuu kaikille arkipyöräilijöille. Yhteistyötahona ja retken varsinaisena järjestäjänä toimii Suomi Fillaroi Oy. www.sftour.fi

Muu tiedotus ja materiaali

Tiedotusvälineille tuotetaan artikkelien, juttujen ja lähetysten tausta-aineistoa sekä mediatiedotteita. Jakeluun tuotetaan myös POLJIN -lehden erikoisnumero, joka ilmestyy ennen Pyöräilyviikkoa. Suomi Pyöräilee -hankkeen edustajat antava asiantuntijahaastatteluja ja tekevät yhteistyötä eri tiedotusvälineiden kanssa läpi vuoden. Suomi Pyöräilee tuottaa eri kampanjoihinsa liittyen sekä sähköistä että painettua viestintämateriaalia.

Yhteistyössä:

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Kulje viisaasti

**Liik
enne
vira
sto**